

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curacao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2.— met
vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.
Afzonderlijke nummers fl. 0.25.
Prijs der Advertentie van 1 tot 7 regels
fl. 0.50, voor elken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURACAO.

PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

De Agentuur

ten huize van de Heeren

JAN ELLIS, Curacao, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, Aruba, — Playa.
JOSE A. ROSA HERRERA, Bonaire, — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa tugerman foi Curacao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10.— pa anja.
Un number só fl. 0.25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl. 0.50, cada
regel mas fl. 0.07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.	
aankomst alhier:	
7 Sept. Willem I van Holland.	
12 „ Harrison „ Liverpool.	
17 „ Valencia „ New-York.	
17 „ Maracaibo „ Maracaibo.	

CALENDARIO.

Augustus-Sept.

1. X. DOM. despus di P. Sto. Angel-Ward.	
7. LUNA. Sto. Berina, v. i m.	
8. MARTES. NATIVIDAD DE N. SENJORA.	
9. RAZON. B. Pedro Claver, o.	
10. MIÉRCOLES. S. Nicolas di Tol., o.	
11. VIERNES. Sto. Protol Jacinto, mm.	
12. SABBA. S. Leoncio m.	

STAND DER MAAN.

N. M. 8 Sept. 4 ure 7 m. P. M.

Opkomst der Zon:

10 Sept. 5 ure 54 m.

Ondergang der Zon:

10 Sept. 6 ure 6 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

7 Sept. Philadelph. naar New-York.	
9 „ Maracaibo „ Maracaibo.	
11 „ Willem I „ Holland.	
19 „ Caracás „ New-York.	

EENE CORRESPONDENTIE

UIT EN OVER CURACAO

In de N. Rotterdamse Courant.

Hetgeen op Curacao in de laatste maanden ten behoeve van het Katholieke Bijzondere Onderwijs gedaan werd, is ook in Nederland bekend geworden. De Katholieke Pers had daarvoor een woord van waardeering en aanmoediging over. Maar, vreemd genoeg! ook de Nieuwe Rotterdam. Courant vestigde haar aandacht op die Curacaosche Onderwijs-quaestie; en in den vorm eener „Correspondentie“, die uit Curacao heet te zijn gekomen, verscheen in dat Blad een vermelding der jongste gebeurtenissen hier te Curacao op het gebied van Onderwijs en te gelijk eene beoordeeling daarvan. Die „Correspondentie“ werd in haar geheel overgenomen door „de Tijd“, en met de volgende woorden door hare Redactie ingeleid.

„Onlangs werd door ons medegedeeld wat sedert de laatste regeling van het onderwijs in de kolonie Curacao door den ijverigen bisschop Mgr. van Ewijk en zijn geestelijkheid op schoolgebied werd tot stand gebracht. Opperflakkig beschouwd, zou men meenen, dat deze ijver bij onze liberale pers den hoogsten lof zou inoogsten. Hierbij echter rekent men zonder den godsdienststaat van een deel der liberale pers. Omdat de katholieke geestelijkheid op Curacao scholen durfde openen, die in alle opzichten aan de eischen der wet voldoen en honderden kinderen doen deelen in de hooggeprezen zegeningen van goed onderwijs, juist daarom wordt diezelfde geestelijkheid in een uitvoerige Correspondentie in de N. Rottd. Ct. met de laagste en gemeenste beschimpingen overloden.

„Van een weerlegging van maadreden als deze: dat de roomse geestelijkheid de leer is toe-

gedaan het doel heiligt te middelen; dat zij de slaafsche dienares is van Rome: dat aankweken van fanatisme hoofdzak is bij het katholiek onderwijs, enz. enz., kan natuurlijk geen sprake zijn. Tot schande van het liberale blad, hetwelk dergelijk geschrijf ter bestrijding van het Catholicisme in zijn kolommen durfde opnemen, willen wij het zonder op- of aanmerkingen onzerzijds geheel overdrukken. De Correspondentie luidt:.....

Maar waarom die „Correspondentie“ hier in haar geheel, of zelfs maar gedeeltelijk overgenomen? Iedereen, die de N. Rottd. Ct. kent, weet maar al te goed, in welken geest eene correspondentie moet zijn opgesteld en gefabriceerd, wil zij een gunstig onthaal vinden in de kolommen van dat Blad. Wanneer in die Courant eene zaak besproken wordt, die het Katholiek Geloof en zijne instellingen betreft,—men kan er zeker van zijn—zij moet er heerlijk gehavend en met slijk bedekt afkomen. Zelfs Busken Huet—de ongeloofigste onder alle tegenstanders van het Catholicisme—noemde eens de taal, waarin de N. Rottd. Ct. hare onderwerpen pleegt te behandelen, „Kazernetaal.“ Welnu, dit is dan ook wel de zachtste en meest weluidende uitdrukking, die men bezigen kan, om in een enkel woord zijn oordeel uit te spreken over de ongemanierde, ruwe en barre wijze van voorstelling, welke in genoemde „Correspondentie“ van de Curacaosche onderwijs-quaestie gegeven wordt. Daarenboven, waarom zouden wij met de overneming van dat lasterlijk geschrijf onzen lezers nogmaals in herinnering brengen, wat zij tot op den huidigen dag hier op Curacao in openbare geschriften zoowel als in den dagelijkse omgang zoo dwaas en hatelijk tegen het oprichten van Katholieke Bijzondere Scholen hooren opdisschen?

Alleen den algemeenen indruk, die het lezen van dat schotschrift der N. Rottd. Ct. op ieder verstandig en fatsoenlijk man zal maken, geven wij hier weder met de eigen woorden van „de Tijd.“

„Wij hebben gezegd, dat wij het artikel te onedel achten voor bestrijding. Slechts één opmerking mogen wij niet terughouden. Zij is deze: wij kunnen veel begrijpen, lamelligheid en halfslachtigheid op menig gebied. Wat wij echter niet begrijpen is: dat er Katholieken zijn die de N. Rottd. Ct. in hun woningen toelaten en die, na dit artikel gelezen te hebben, het blad in signuurlijken en letterlijken zin, niet van zich wegschoppen, met dezelfde gewaarwordingen, waarmee zij een schurftigen straat-hond zouden wegschoppen, die ongevraagd hun woonvertrek zou zijn binnengedrongen.“

KATHOLIEKE SCHOLEN.

„De Vereeniging der Broeders der Christelijke Scholen werd in 1680 door den eerbiedwaardigen De la Salle gesticht, die het eerst het lager onderwijs in Frankrijk organiseerde, gelijk hij ook de eerste was, die normaalscholen tot op leiding van onderwijzers stichtte.

„De Congregatie telt tegenwoordig bijna 12,000 Broeders, die 1200 scholen besturen, bezocht door wel 330,000 leerlingen, allen jongens. De Broeders volgen overal dezelfde leerwijze, maar wijzigen de kleinere bijzonderheden naar het land, waar zij zich bevinden. Zoo brengen zij o. a. in de verschillende landen ook eenige verandering in hunne programma's, opdat het onderwijs meer aan de behoeften en eischen van den tijd zou voldoen. Zoo b. v. geven zij hunnen leerlingen in de Vereenigde Staten, waar dezen dikwijls tot aan hun 13de jaar op de lagere school blijven, onderricht in 't letterzetteren, de drukkunst en het telegrafeeren, daar die kundigheden zeer geschikt zijn om een jongeling aldaar aan een betrekking te helpen.

„De zalen van het technisch gedeelte der jongste Londensche tentoonstelling, waar het grootste deel van de expositie der Broeders getaleerd was, waren dan ook uiterst belangrijk. Vooral werd daar de

aandacht getrokken door hun systeem van modellen, kaarten en atlasen voor het onderwijs in de aardrijkskunde: kaarten, die alle door een der Broeders eigenhandig vervaardigd zijn. Die groote kaarten zijn de eerste hypsometrische kaarten, die in Frankrijk verspreid zijn, en wij kunnen er bijvoegen, de eerste, die speciaal voor de scholen gemaakt zijn, daar zij door een overeenkomstige wijze van kleuren een duidelijk denkbeeld geven van den waren toestand van de oppervlakte der aarde. Ter inleiding tot die studie vond men op de Tentoonstelling der Broeders eene kleine verhevenheid, die door het water overstromd kon worden, en waardoor de verschillende stroomingen der Zeeën duidelijk werden aangetoond.

„Deze methode is het karakteristiek kenmerk van het onderwijs der Broeders, en men trof daarvan in de zalen der Londensche tentoonstelling velerlei voorbeelden aan. Zoo zag men er o. a. de rijke schoolmuseums van Annexy de Beauvais, Rome en Marseille, waar de voorwerpen voornamelijk door de leerlingen vervaardigd en daarna door de Broeders gerangschikt zijn; vervolgens de toestellen voor het wetenschappelijk en technisch onderwijs en voor het systeem voor het teekenen onderwijs, waarvan de resultaten door een ontelbare menigte teekeningen aangetoond worden.“

Voorzeker behoeven wij aan deze welsprekende hulde, door een Protestant in zijn verslag van genoemde Tentoonstelling aan de Broeders gebracht, niets toe te voegen. Het is een verpletterend dementi voor onze liberale schoolmannen, die duizenden met hun onderwijs verknoeien en met de daarmede verkregen resultaten zelfs niet in de schaduw der Broeders kunnen staan.

(Maasbode.)

UN PLEGADOR.

Un Historia di Lourdes.

IV

Nobo di es Historia aki tabata plama masjar liger den stad Lavara i na otro lugar, i el a haci un gran impresion na toer camina.

François a bai bisita su tres Docter. Nan tabata masjar admirar di miré curar, nan dilanti. Nan toer a bia, koe su maloe lo no cura mas; ja ja e maloe tabatin trinta anja. Ningun obra medicinal a papia nunca di tal casoe, i toch François tabata para nan dilanti, liber di su poema i hinchamentoe. Un poder,

koe ciencia no ta conoce i mas haltoe haltoe koe naturaleza, a bin kita toer esai. Di toer e peisjinan, di postema, di hinchamentoe, koe tabata haci su pia masjar mahos, nada no a sobra, koe solamente di mas chikitoe knoppi na su pia drechoe, ma el tabata plat, sin hinchamentoe i manera di coestumber. Maloe a kitai henteramente i es poco cos sool tabata moestra, com e maloe tabata promé.

Despues koe Docter SEGUR a ristra drechoe, el a bisa: mi ta haja solamente algun marca di es terribel hinchamentoe di benanan.

Ora koe Docter ROSSIGNOL a ristra pianan, el a boeta acerca: acciden-tenan a disparece diripiente! Di toer knoppi grandi es-aki sool a sobra i masjar chikitoe noema.

Docter BERNET a haci observa coe admiracion: "no tin den diele ni sombra di hinchamentoe, i es koe ta mas strango, koe hinchamentoe di benanan a disparece henteramente," i ora koe ta foela nan, ta haja na nan lugar cabuja deligar, duroe i sin sanger, koe ta kita for de nan lugar coe dede. Den toer dos pia bena di diki di pia ta coral manera coestumber." Manera nos sabi, François tabatin un maloe muchoe tempoe. Toer docter ta combini den di esaki, koe hinchamentoe di benanan descuidar no sa cura; koe nan no ta cura coe remedi calmante i menos diripiente; koe semper nan ta bira peyor..... I toch es perfectoe curamentoe a sosode den un sool anochi, solamente coe ponementoe di compres di awa di Lourdes.

Es casoe di curamentoe ripiente" dici dr. SEGUR, "ta parecé mi mas strango, pasobra historia di ciencia no ta papia di ningun casoe di tal sortoe." Por fin dr. BERNES a bisa: mester combini: "ningun autor ta haci tal observacion of di mes sortoe, i ciencia no por splica tal curamentoe. Ta p'esai, larga mes koe algun particularidad di es hechoe, koe François a mantene, no tabata legalizar pa testigoenan dignoe di fé, for di saber di François, sin embargo e casoe lo ta pa nos un casoe masjar particular—larga nos bisa klaar—sobrenatural."

Asina tabata sentencia, palabra pa palabra, koe tres famoso Docter, koe nan number nos a menta arriba, a saca un tras di otro den number di ciencia humana, Amigoenan di cos sobrenatural ta existi semper testimonio ciertoe i certificacion di homber sabir. Ma nan tin awor!

Dos luna despues, dia 18 September François a hiba su bence i slop-kousen, testigoenan di su maloe, curar milagrosamente pa Dios, como un exvoto na grot di Lourdes.

Té awor ta mira nan, ma poco-poco tempoe ta danja, i ta destrui es cos nan dignoe di respetoe, koe ta un memoria di es milagro pa kende koe ta bisita es lugar. Coerazon di François tabata masjar sensibil, era koe el tabata na rodia na Lourdes den sombra di baranca di Massabielle, bendicionar pa presen-cia di Maria Santissima koe tabata judé i salbé tan milagrosamente. Asina el mes a scirbi den un carta, koe nos mes tin.

"Mi a cai na rodia", asina el a scirbi, i diez minuut largoe mi coerazon tabata asina jeen, koe mi no por a papia un palabra, ora koe mi tabata kier reza. Ma por fin mi lagrima a desfogá mi, i mi por a haja palabra pa gradici es bon Mama, koe mi tabata parce mira en berdad. Nunca den mi vida lo mi loebida es momentoe. Ai! koe nos liber pensadornan por a gusta poco di es fortuna, koe coerazon sa sinti na tal tempoe, ki liger nan lo conoce diferencia di nos fé i di nan doctrina.

Tal lingua ta haci comprende, koe trocamentoe di coerazon (moral) di es homber no tabata menos koe trocamentoe di su curpa. For di es dia François tabata pasa su vida un parti na trabao, pasobra el tabatin su forza, i un parti na oracion, pasobra el a bolbe haja su fé.

I manera Saulus, poersigidor, ta tirar na suela, riba camina di Damasco, asina mes François, e plegador, a comberti pa gracia di Dios. Legria riba curamentoe di su ma-

loe tabata sin duda masjar grandi, ma despues koe nos a miré of tendé, nos por bisa, koe el no tabata nada na comparacion di su fortuna di a bolbe bira bon cristian.

Evangelio ta papia riba legria di bou wardador, ora koe el ta haja su carner perdir, ma el no ta papia nada di duci consuelo di carner mes, ora koe el ta cargé coe tantoe mansedumbre na su coral; di joe perdir, ora koe su tata ta brazé; di pecador despues koe el a reconcilia coe Dios. Es consuelo, es berdadera legria, es sintimentoe intimo i feliz, koe boca no por papia. François tabata sinti perfectamente.

Su alma tabata desdi es ora, alma di un Apostel. El tabata kier comberti henter mundoe, i trece toer hende na conocementoe i amor di Berdad Supremo.

Desdi es dia koe el a cura, el no a stop di gradici Dios, i di doena un testimonio publick dilanti di toer hende di es favor, koe Cieloe a doenele. Toer anochi, despues di su trabao, el sool tabata bai pasa henter un ora den misa dilanti di Santísimo Sacramento di Altaar. Kende koe tabata bini miré, el tabata conta su historia; i na kende el tabata scirbi, el tabata responde coe palabra klaar i masjar sensibil es gran hechoe di su vida.

Si un of otro Courant tabata nina es milagronan, ó si el tabata leza e artikel, François tabata pone su schaaft abao i toema pluma pa manda na Redaccion un relacion largoe di es koe a pasa el mes. Nos ta informar di diferente di es cartanan, koe el a scirbi asina. Nos a saca muchoe for di nan, i nos a studia pa pone di nos mes relacion sintido di su lingua sincera i franco.

Un di es cartanan ta eaba asina: "..... for di es momentoe aja mi ta bisti na mi pia nada mas koe meja, manera toer hende. Mi no a mira nunca mas di minimo hinchamentoe, ni sinti ningun dolor, toch mi ta traha toer dia for di mainta cinc-or té anochi siet-or.

"Ata relacion exact di milagro, koe Nuestra Señ. di Lourdes kier a obra den di mi; i mi ta sigura bo esai coe huramentoe, mientra koe mi ta pidi bo pa plama na toer camina, segun koe bo ta haja bo koe ta bon. Lo mi ta masjar contentoe, si mi por tende despues di bo, koe mi carta a jama un ó otro incredulo riba bon camina. Pa mi, koe no tabata reza nunca, mi ta sigura bo koe mi repara tempoe perdir i koe lo mi no larga di gradici bon Dios i Santísima Birgen, pasobra nan a seohé mi pa doena testimonio di nan gloria i bondad.

Adios cordá mi den bo oracion, i keré mi bo roeman den Cristoe."

FRANÇOIS MACARIS.

(E ta sigi).

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curacao, 3 Sept. 1885.

Aan den heer J. L. van den Brandhof, adjunct-commies op het Postkantoor alhier, met ingang van den 10n dezer maand, tot herstel van gezondheid, een binnenlandsch verlof voor den tijd van eene maand verleend, met vergunning om zich naar Suriname te begeven.

De heer C. Statius Muller, adjunct-commies ter Gouvernements-Secretarie gedurende den verloftijd van den heer van den Brandhof, werkzaam gesteld op het Postkantoor.

Aan den maréchaussée der 1ste klasse J. F. Kriek, tot herstel van gezondheid, een buitenlandsch verlof naar Nederland voor den tijd van een jaar verleend.

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

In dank werd door ons van den Schrijver ontvangen de prachtuitgave eener brochure *Página de Oro. — Ataque y Defensa de Cartagena en la noche del 7 al 8 de Mayo 1885.*

— Eene voorloopige Commissie van zeven leden met Voorzitter, Onder-voorzitter en Secretaris heeft 11. Woensdag alhier haar eerste zitting gehouden ten einde de noodige maatregelen te overleggen tot oprichting eener „Phosphaat-Maatschappij ASCENCION."

— MAANDAG jl. is te dezer stede op de gebruikelijke wijze de verjaardag gevierd van P. K. H. WILHELMINA HELENA PAULINA MARIA, Prinses der Nederlanden.

— WOENSDAG 11. heeft Z. D. H. Mgr. H. J. A. van Ewijk te Santa-Rosa aan 128 personen het H. Vormsel toegediend. — Daags daarna had diezelfde gemeente de eer, een bezoek te mogen ontvangen van Zijne Excellentie den Gouverneur dezer Kolonie, N. VAN DEN BRANDHOF, en den Hoog Edl. Gestr. Heer A. BOOMGAART, Kapitein-Commandant der troepen en van het Garnizoen alhier. Het nieuwe gebouw der R. K. Parochiale School alsmede het zoogenaamde „Weeshuis" werden door de hooge bezoekers met blijkbare tevredenheid in oogenschouw genomen.

— Gisteren-morgen omsteeks half negen ontlaste zich boven deze stad een flinke regenbui.

— Gedurende de opmaking eener lijst van Candidaten ter vervulling eener vacature in den Hoogen Raad der Nederlanden (*Handelingen der Staten-Generaal*. — 2de zitt. 1884—1885. — II.) is bij de aanbeveling van 5 Candidaten ook de Procureur-generaal des Konings op Curacao, de heer J. P. SIEFF, bij elke stemming in aanmerking gekomen, en wel op een cerverolle wijze toen er over den 5en Candidaat gestemd werd. In die stemming, waaraan door 66 leden der Tweede Kamer deelgenomen werd, bekwaamen de heeren Mrs. Van Emden 34, Smeele 17, Roest 8, de Sitter, rechter in de rechtbank te Arnhem, 3 stemmen; terwijl ieder der heeren Hartman, Rusman, Gratama, M. Mackay en Van Baar 1 stem verkreeg en er 1 blanco biljet in de bus gevonden werd.

NEDERLAND.

Z. M. de Koning heeft aan prins Metternich het grootkruis van den Nederlandschen Leeuw verleend en aan den badarts en den burgemeester van Koningswart het ridderkruis der orde van de Eikenkroon. H. M. de Koningin heeft 250 florijnen geschonken voor de armen van die plaats.

— In navolging van hetgeen in andere landen geschiedt zullen ook bij onze zeemacht proeven genomen worden met *cellulose*, de door de heer Cofferdam uitgevonden stof, waarmede de wanden der schepen inwendig bekleed worden om te voorkomen, dat het schip zinkt, wanneer het onder of nabij de waterlijn een lek heeft gekregen. Een ingenieur der Marine zal naar het Zuiden van Frankrijk gezonden worden, alwaar zich de fabriek dezer stof bevindt.

— De werkzaamheden aan den *Culebra* van de Panama-werken hebben voor onze landgenooten de heeren J. C. Van Hattum en C., te Slidrecht, een belangrijke uitbreiding gekregen. Hun was opgedragen den berg *Culebra* van zijn hoogte af tot 53 meter boven den waterspiegel van het kanaal in hoogstens 2 jaar af te graven. Deze werkzaamheden vorderen naar wensch.

Thans is hun echter opgedragen den geheelen *Culebra* weg te ruimen tot den bodem van het kanaal. Einde Juli 11. is het contract getekend en de aannemingssom bepaald op 170 millioen frank. Verder is hun opgedragen, het nog benodigde materieel voor die uitbreiding dadelijk voor rekening der Panama-Maatschappij aan te schaffen, en het toezicht over te nemen over het afwerken van het reeds bestelde materieel, benevens voor het vervoer en het opstellen zorg te dragen. Daar de heer Van Hattum zooveel mogelijk het benodigde in zijn eigen land bestelt, spreekt het van zelf hoe deze belangrijke aanneming aan onze industrie ten goede komt.

— In het jongste „Verslag omtrent het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden"

wordt melding gemaakt van de „Amerikaansche Oudheden" die onlangs wederom door den Z. Eerw. Heer v. Koolwijk, Missionaris op Aruba aan die Inrichting ten geschenke zijn gegeven. Wij lezen daarentrent het volgende:

„In het Verslag van het vorige jaar werd de belangrijke ontdekking vermeld van een Oud-Caraibische begraafplaats, in den grood van een Indiaansch kamp bij Santa-Cruz, en de aanwinst van twee zeer groote urnen met het daarin aanwezige geraamte, een en ander door den heer A. J. VAN KOOLOWIK aan het Museum overgezonden. De ontgraving werd in het genoemde kamp nader voortgezet, nadat, met machtiging van den Minister van Binnenlandsche Zaken, eenige der ten behoeve van het Museum beschikbaar gestelde gelden, voor die onderzoekingen waren afgezonderd. Onder de kundige en betreffende leiding van den heer VAN KOOLOWIK werden nog de volgende urnen en potten van gebakken aarde aan het licht gebracht:

Hier worden een 20-tal diermerkwaardige urnen door den heer C. Leemans, Directeur van het Rijksmuseum, nauwkeurig beschreven; vervolgens een 100-tal toegezonden steenen voorwerpen ieder afzonderlijk aangeduid, en eindelijk, na de beschrijving van een paar *schedels* welke in een twee-tal urnen waren bewaard gebleven, nog de volgende bijzonderheden aangegevend:

„Bij de bovengenoemde bezendingen waren ook door den heer VAN KOOLOWIK enige voorwerpen gevoegd, die voor andere wetenschappelijke Inrichtingen bestemd waren, en die bestemming ook erlangd hebben:

een oud Spaansch *zilveren* muntje bij het KONINKLIJKE KABINET VAN PENNINGEN EN GESNEDEN STEENEN te 's Gravenhage; een fossiele tand, hertshoorn en een stuk bergkristal, bij het GEOLOGISCH MINERALOGISCH MUSEUM te Leiden;

eenige zaden van planten, bij den HORTUS DER UNIVERSITEIT;

een *pijpaarden* BEELDJE (uit den aanvang der vorige eeuw), bij het NEDERLANDSCH MUSEUM VAN GESCHIEDENIS EN KUNST te Amsterdam;

een monster bitterwater, uit een bron van Antikroer op Aruba, bij Dr. D. DE LOOS, directeur der Hooger burgerschool te Leiden.

„Uit de bovengestelde opgaven blijkt opnieuw, hoezeer de overvloedige pogingen van den Eerw. heer VAN KOOLOWIK, die ook in verschillende richtingen ten nutte van wetenschap, nijverheid en handel, door hem te werk worden gesteld, ook in het afgeleopen tijdperk wederom het Rijksmuseum van oudheden, rijke en tot nog toe zeer zeldzame bijdragen hebben opgeleverd.

„Bij een bezoek van het Museum zal men zich weldra van den omvang, den rijkdom en de zeldzaamheid der, met zijne bezendingen gevormde, afdeling van voorwerpen uit Curacao, Bonaire en Aruba kunnen overtuigen, nu al die bijdragen in eene opzettelijk tot dat doel ingerichte kast vereenigd, gerangschikt, tentoongesteld en algemeen toegankelijk, door belangstellenden bezichtigd en onderzocht kunnen worden.

„Terecht wordt hem in die afdeling, door toevoeging van zijn naam, eene blijvende hulde gebracht."

BUITENLAND.

ROME. — De telegrammen van de eerste dagen der maand Augustus melden ons hier op Curacao de dringende verzoeken door de Oostenrijksche Regeering aan President Cleveland gericht om in plaats van den heer Kelley een anderen vertegenwoordiger van de Vereenigde Staten aan het Hof van Weenen te benoemen. De *Moniteur de Rome* geeft ons de volgende ophelderingen nopens die gewichtige politieke gebeurtenis.

In de maand April dezes jaars werd de heer Kelley, een advocaat in Virginia, door het gouvernement van Washington als gezant aan het Quirinaal geaccrediteerd. Kort daarna maakte de *Tribune* de besluiten bekend, die 11 Januari 1871 op eene *meeting* te Richmond genomen waren onder Voorzitterschap van den heer Kelley. Op die *meeting* had de nieuwbenoemde gezant bij het Quirinaal een redevoering gehouden en daarin krachtig geprotesteerd tegen de overweldiging van Rome door het Italiaansche gouvernement, en het gedrag van Victor-Emmanuel als in strijd met het volkenrecht gebrandmerkt. — Deze onthulling van

de *Tribune* had onmiddellijk eene levendige wisseling van telegrammen tusschen de regeeringen van Washington en Rome tot gevolg. De heer Kelley, die nu door het Quirinaal beslist als gezant gewaard was, werd bestemd voor het Amerikaanse gezantschap te Weenen. Een katholiek Hof, zoo dacht President Cleveland, zou aan die herinneringen uit den heer Kelley's vroeger leven wel geen aanstoot kunnen nemen. Maar hier was geen rekening gehouden met graaf Robilant, den invloedrijken Italiaanschen Ambassadeur te Weenen. Deze toch had het gekregen, die benoeming op alle wijzen tegen te werken, waartoe zijne persoonlijke vriendschap met den Keizer van Oostenrijk hem de beste middelen aan de hand gaf. De heer Kelley, die reeds op reis was naar Weenen, was dan ook verplicht zich te Parijs eenigen tijd op te houden, en nadere instructies van zijne Regeering af te wachten. Den 6 Augustus luidde het bericht uit Weenen: dat Keizer Frans Joseph zijn *velo* over de benoeming van den heer Kelley had uitgesproken.

PARIS, 24 Aug.—Blijkens het officiële Verslag over de Scholen, zijn in het afgelopen jaar de inrichtingen van Staats-onderwijs vermeerderd met 12,113 leerlingen: de vrije scholen der Katholieken tellen in dat tijdsverloop 38,783 leerlingen meer.

—25 Aug. Te *Toulon* hebben zich gevallen van cholera voorgedaan; te *Marseille* maakt zij elken dag een grooter getal slachtoffers, en is reeds over geheel Z. W. Europa verbreid.

—Zoo als te voorzien was, heeft Frankrijk bij het sluiten van de vrede met China betrekkelijk weinig gewonnen. De talrijke rooverleden blijven de Fransen in Annam bestoken, en zelfs de Chineesche roepen weigeren den terugtocht naar het Hemelsche Rijk.

BERLIJN, 18 Aug.—De Deutsche Regeering heeft den Mogendheden officieel kennis gegeven van de in bezittingen der Carolina-eilanden door Duitschland.—De reden, waarom Duitschland tot deze annexatie overgegaan, moet gezocht worden in het feit, dat Spanje de Carolina-eilanden (een der grootste Archipelen in den stillen Oceaan) nimmer in werkelijkheid zich heeft toegeëigend, terwijl Duitschland op dit oogenblik onderscheidene Deutsche handels-factoriën op die eilanden te beschermen heeft. Reeds in 1875 weigerden Engeland en Duitschland, in een gezamenlijke nota de erkenning van Spanjes Souvereiniteit over die eilanden.

—Latere berichten, tot 25 Aug., spreken van de algemeene verontwaardiging in Spanje over die aanmatiging van het kolonisatie-zieke Duitschland. Te Madrid wenscht men de afbreking van diplomatieke betrekkingen met dat Rijk. Duitschland wil eene schikking in der minne, en Prins Bismarck zou zelfs van de annexatie reeds hebben afgezien.

WEENEN, 18 Aug.—Met de meest uitgebreide voorzorgsmaatregelen en voorbereidselen is men te Kremsier thans bezig om de samenkomst der Keizers veiligheid te verzekeren. Het park van het slot is met een dubbel militair cordon afgezet.

LONDEN, tot 25 Aug.—Door Engeland schijnt een bondgenootschap aan Turkije aangeboden te zijn. Sir Henry Wolff is in deze zaak de tusschenpersoon; hij is zelfs gemachtigd een aanzienlijk gedeelte van het door Engelsche troepen eenmaal bezette Soudan aan Turkije af te staan. De Porte eischt echter het bewind over geheel Egypte, maar niet ongenegen ten voordeele van Engeland eenen weg voor deze Mogendheid naar de Kaspische provincien open te houden.

Op aandrang van Bismarck zou Turkije het voorstel hebben aangenomen; maar Frankrijk kant zich er tegen.

—Ook de onderhandelingen met Nederland zijn op het punt, tot eene

vredelievende oplossing te komen. Nadat in de laatste weken door Russische officieren nauwkeurige opmetingen gedaan zijn van de betwiste Afghaansche grenzen, schijnt men nu tot eene billijke grensregeling te kunnen overgaan. De aanspraken op den Zulfikar-pas worden door Rusland opgegeven, en Engeland wacht nog alleen op de onderteekening van het protocol door den Ozaar om er dan zelf zijne goedkeuring aan te hechten.

BRUSSEL.—De Belgische officier, die te Kaerna aan den Congo het bevel voert, heeft geweigerd zich bij de besluiten der Berlijnsche Congo-conferentie neder te leggen, volgens welke de westelijke oever van het meer Tanganjika de grens moet vormen van den Congo-Staat. Hij heeft zich, onder den naam van Emil I. keizer van Tanganjika verklaard.

Zermatt, 25 Juni 1885.

Muy Estimado Amigoe Cobi.

CAPITEL XXI.

Foi St. Bernard té na Zermatt.

Awor promer di caba mi tin di conta algo ainda. Despues di nos subimentoe di Mt. Blanc, nos tabata bon cansar i pesaf nos a keda ainda un dos dia na *Chamonix*. Tabata 13 di Juni koe nos a sigi nos biala pasa over *Tête Noir* pa bolhe Martigny.

Net nan tabata drecha un camina nobo, ma ora bo ta mira e trabao di caminanan den tera di Zwitserland, auto sigur Cobi lo keda admirar com bonitoe i com grandiosa nan ta traha aja nan camina den seroenan. Nan no ta spuar nada pa nan trabao; si nan a haci uné nan idea riba un camina, nan ta sigi nan plan i nan ta boeta e camina sin mira ni na seroenan ni abismo, ni na placa, ni nada. Bahamentoe di seroe nan ta traha bonitoe waterpas pa caba di un banda i pa boela muraja i tera jenar na otro; hundoenan grandi den seroe, abismo hanchoe nan ta drecha coe brugnan, i manera Clement a bisé mi (i koe lo mi mira despues) na camina di ferrocarril di Gothard, nan a uni 2 seroe koe tabata para separar un foi otro coe un vallei hundisimo coe un brug famoso; i pasobra nan no por a traha e camina na barriera di seroe pa motiboe koe el tabata muchoe op i net, nan a bora nan camina den mondongonan di seroe, asina koe brug ta caba cada banda den e boerakoenan borar den seroe.

Cerca *Tête Noir* nan a moenstra nos un lugar oende un 4 6 5 anja pasar un famia hoelandes a haja nan mortoe den abismo. Cabainan di wagen a spanta i nan a cai coe toer cos, except cochero koe a salta foi wagen den abismo i naturalmente morto. Mi no ta comprende, com e hendenan tin coerasi di pisa e caminanan den wagen: no, auto mi ta coufia mi pia mas i Maiké tambe. Mi no ta papia muchoe awor di e *Tête Noir* i tampoco di Martigny, pasobra mi brieff ta bira basta largoe i mi tin di mandé bai.

Na Martigny a keda trohé un dos dia cerca e *Glacier*. Koe a larga nos mira toer cos in e cañon e roud Martigny i a companja nos na Vermayar pa mira e Grotta famoso di Triënt, un Grotta of ta bisa mas mihor un skeer grandi i hultoe di cerca 200 meter den seroe i largoe di 3 ora leuw, i abao ríoe Triënt ta manda coe vort su awa frioe, koe ta bin suli foi *Glacier du Triënt*.

Na costia di e skeer nan a traha un sortoe di brug i aja hendenan ta camina ariba. Un tiroe di scopet, koe Guide a tira pa pleizier den e skeer, a sona coe su eco asina duroe, koe nos toer a spanta.

Dia 17 di Juni nos a bai coe ferrocarril na *Louèche*. Ajá nos a baha trobé pa mira *Leuberbad* i *Gemmi*.

Leuberbad ta un lugar oende tin tao di banjonan di awa mineral i basta cajente, pasobra thermometer ta reis den e awa di 100°—140° Fahrenheit. Nan koe measte banja pa nan salur ta keda mainta un 4 ora henter den awa i tramerdia tres ora. Ta trabao lo bo bisa, hé Cobi, ma toch t'asina i pa nan lo no fada curpa muchoe den e banjo nan tin sorto di mesanan koe ta drief i aja riba boekinan i courant, koe hende por leza den e tempoe. Tin tambe trapi di piedra pa sinta riba nan. Mi a mira cerca 25 hende huntoe den e banjo, ma lo mi no kier t'aden ni pa plaaca acerca; mas mibó banja den lamar of

den awa frescoe di rioenan, koe ta sali di *Glaciers*.

Atardi nos a sinta sosegar goza di e bista bonita den luna klaar riba e barrancan haltoe di *Gemmi*.

Dia 18 di Juni nos a subi *Gemmi*, famoso pa su camina trahar den barranca manera un trapi koe ta bira (wenteltrap,) i na algun lugar un biramentoe di camina ta cologa mas riba abismo koe e biramentoe mas abao, asina koe na un lugar jamar, "un *Lerch*" hende ta mira regte abao den un boeracoe hundoe di 700 pia. Na 8 Aug. 1861 un dama nobel, *Conta d'Arincourt*, a cai morto den e boeracoe; el tabata sintar riba cubai, ma cabai no kier a camina manera el tabata kier i el no a kier manera cabai a kier. Pleitoe tabata corticoe! Cabai ta cocobiá poco i Madame ta cai foi sia..... den abismo.

Despues koe nos a fresca coerazon riba *Gemmi* i a goza di e bista bonita, nos a baha trobé na *Leuberbad* pa bai su manacé té na *Visp* coe ferrocarril. Di aja nos a bai coe pia té na *Zermatt* oende nos a goza trobe di boniteza di *Mte. Rosa*, *Matterhorn* etc. etc. Toer esai lo mi scirbi Cobi, den un otro brieff.

Majan nos tin idea di subi *Gornergrat* i *Gorner Gletscher*. Esai lo nos bepaal awé tardi.

Clement tabatin idea di subi *Matterhorn* 4480 meter haltoe, ma ora el a papia coe Pastoor di Zermatt i a splica su plan, Pastoor a bisé: "Bam! coe mi!" i a hibé den *St. Anna* (kerkhof) i a moenstré 4 boeracoe. Clement ta puntré kiko esai tabata nificá, kiko a sosode coe e hendenan, ma ora Pastoor a mandé di leza lo kó tabata scirbir riba piedra, el a comprende toer cos.

Na anja 1875 di 14 di Juli Inglesnan *Hudson*, *Lord Douglas*, *Whymper* i *Hadow* coe Guidenan *Michel Croz* i 2 roeman *Taugwald* a subi seroe *Matterhorn*. Na bahamentoe *Hadow* a slip no leuw di su cabez; é ta lastra den su slipmentoe *Hudson*, *Douglas* i *Croz* tras di dié den un abismo di 3200 (tres mil dos cien pia hundoe). *Whymper* coe e dos *Taugwald* ta scupa pa kibramentoe di cabuja.

Nan curpanan a haja trobe, manera Pastoor tabata contesté, toer machicar i planar foi otro na pia di *Matterhorn*. Cordando riba slipmentoe di Maiké riba *Mt. Blanc*, nos toer a renuncia na e plan.

Ata, awor, mi ta stop! Coeminda toer amigoenan pa mi. Di aleuw mi ta zwaai coe mi lensoe riba e seroenan haltoe pa coeminda boso toer.

Combai bo jioe Lao? E ta sinja su catesasi semper bon ainda? Ajoos, Cobi!

Bo Amigoe
Iri.

MOVIMIENTO MARITIMO.

(De la Oficina-Maritima).

ENTRADAS.

Agosto 28.

Vapor inglés *Statesman*, de Europa via Barbados, Trinidad y La Guaira, carga 300 bultos para esta y Maracaibo.

Balandra venezolana *Nueva Constitucion*, de Pto Cabello, carga frutas.

Goleta venezolana *San Vincente*, de La Guaira, en lastre.

Agosto 29.

Goleta venezolana *Ma Belle*, de La Guaira, en lastre.

Agosto 30.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, de Aruba, en lastre.

Goleta haitiana *Helena*, de Jakmel en lastre.

Balandra holandesa *Mina*, de Bonaire, carga, carbon y leña.

Goleta holandesa *Perseverancia*, de San Pedro de Macoris, carga frutas.

Vapor alemán *Hungaria*, de Cartagena.

Setiembre 2.

Balandra holandesa *Arend*, de Aruba, carga: aloes.

Balandra holandesa *San Juan*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra holandesa *No Temas*, de Bonaire, carga: carbon, leña y chivos.

Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra venezolana *Playa Grande*, de Pto. Cabello, carga: frutas.

Vapor inglés *Severn*, de Europa via Barbados, Trinidad, La Guaira y Pto. Cabello, carga: 55 bultos para esta.

Setiembre 3.

Goleta holandesa *Minerva*, de Aruba, carga: aloes.

Balandra holandesa *Zilia*, de Bonaire, carga: cal.

Setiembre 4.

Balandra holandesa *Amistad*, de Bonaire, carga: carbon, leña y chivos.

Balandra holandesa *Marie*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Goleta holandesa *Brillante*, de Cumaná, en lastre.

Balandra holandesa *Phénix*, de Bonaire, carga: chivos y cal.

Vapor americano *Maracaibo*, de Maracaibo, con carga para Nueva York.

Balandra holandesa *Caweta Christ*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Setiembre 5.

Vapor americano *Philadelphia*, de La Guaira y Pto. Cabello, con carga para Nueva York.

Balandra venezolana *Djalma*, de Pto Cabello, carga cal.

SALIDA.

Agosto 30.

Vapor inglés *Statesman*, para Sabanilla, Cartagena y Colon.

Goleta venezolana 9 de Agosto, para La Vela de Coro.

Balandra holandesa *Marie*, para Bonaire.

Agosto 31.

Vapor alemán *Hungaria*, para Pto. Cabello, La Guaira y los demas puntos de su Itinerario.

Setiembre 1.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, p^a Aruba.

Setiembre 2.

Banca noruega *Flag*, para Maracaibo.

Vapor inglés *Severn*, para Sabanilla, Cartagena y Colon.

Setiembre 3.

Goleta venezolana *Lafayette*, para La Vela de Coro.

Goleta colombiana 29 de Agosto, para Rio Hacha.

Balandra holandesa *No Temas*, para Bonaire.

Goleta holandesa *Arend*, para Aruba.

Balandra holandesa *Zilia*, para Bonaire.

Setiembre 4.

Balandra holandesa *Zephyr*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Marie* para Bonaire.

PARA PARTIR.

Balandra holandesa *Caweta Christ*, hoy para Bonaire.

Balandra holandesa *Amistad*, hoy para Bonaire.

Vapor americano *Philadelphia*, el 7 del presente para Nueva York.

Vapor americano *Maracaibo*, para Maracaibo, despues de la llegada del vapor americano *Cardenas*.

Goleta venezolana *Moisés Salas*, admite flete y pasajeros para cualquier punto.

Consignatario. A. Salas.

Goleta holandesa *Leonor*, admite flete y pasajeros para cualquier punto. Consignatarios, Leon V. Leyba & Co.

CATECISMO

DE

Historia de Venezuela

desde su descubrimiento hasta la muerte del libertador

por ANTONIA ESTELLER.

1 tomo rústica.....fl. 1,—

Polvos Dentríficos

para limpiar, hermosear y preservar la dentadura y las encías.

Es superior á cuánto se ha anunciado hasta ahora, y con justa razón lo han titulado las damas "La perla de los dentríficos". Solo vale una peseta la cajita.

Por mayor se dan descuentos razonables.

Ocurrase á la Librería de

A. BETHENCOURT É HIJOS.

UN VALSE NUEVO.

Acaba de llegar el precioso valse titulado

"EL FILOTÉLICO,"

para piano, compuesto por el

SEÑOR B. GARI

Solo vale fl. 0,75

Libreria de A. BETHENCOURT É HIJOS.

Tinta negra y de color

PARA SELLOS,

De venta en esta Librería.

